

for de mindre Erhvervs Adgang til Drivkraft, nemlig den for *Petroleumsmotoren overordentlig betydningsfulde Nedsættelse af Petroleumstolden*. Den vil for en 10 H. Motor, der arbejder jævnt belastet 10 Timer i 300 Dage, betyde den for en lille Virksomhed ikke ubetydelige Besparelse af ca. 600 Kr. aarlig!

Dette Forhold vil i allerhøjeste Grad forrykke Kalkulationsbasisen for de mindre Erhvervs Kraftkulation, og Forholdet har da ogsaa vist sig at være dette, at en Del Virksomheder, for hvilke Skolen havde paataget sig at gennemføre Beregning, Planer og Ændringer i Driften fra Petroleumsmotor f. Eks. til Damp (Træskæreri), nu maa anbefales at opgive Ændringerne, da de neppe ville kunne betale sig.

Her er imidlertid ogsaa et andet Hensyn at tage. I Tyskland, hvor allerede i en Aarrække Toldbestemmelserne om Skattefrihed for denatureret Spiritus til Motorbrug har bragt de i saa mange Henseender fortræffelige Spiritusmotorer et mægtigt Arbejdsfelt, kendes Petroleumsmotoren ikke nær i en Udstrækning som herhjemme. Tanken at anvende indenlandsk Sprit, med Hensyn til hvilket Markedet vil kunne overses, fremfor Olie fra udenlandske, *eventuelt fortrustedede Kilder*, er da ogsaa rent umiddelbar tiltalende for Danmark, og det vil derfor være rimeligt og naturligt at støtte en Bevægelse herhjemme til Fordel for Spiritusmotoren, naar denne ved den nye Toldlovs Ikrafttræden vil blive økonomisk overkommelig. Paa dette Punkt er man imidlertid her i Landet paa ganske bar Bund. Spiritusmotoren kendes knapt af Navn, og naar den nye Lov om Maaneder aabner denne Motortype Adgang til Landet, vil man være uden Adgang til at skelne godt fra daarligt, saafremt man ikke forud træffer højst fornødne Foranstaltninger til at kunne foretage en Række Undersøgelser.

Under disse Forhold ser man ikke rettere, end at det vil være overordentlig ønskeligt at kunne faa Spørgsmaalet om en Række i Handelen værende smaa Motorers Økonomi, Rentabilitet og øvrige for de smaa Bedrifter af Interesse værende Forhold paa det nøjeste undersøgt. Og at det ventes af Skolen, at den — sit Program tro — vil være den Hjælper, man blandt Landhaandværkerne ser hen til, viser talrige Opfordringer. Skolen kunde derfor ønske sig sat i Stand til at gennemføre en Række Afprøvninger af saadanne Motorer. I Øjeblikket sælges de her i Landet paa et ofte meget løst Grundlag, paa Garantier, der klinger, men ikke binder, hvad der navnlig gaar *ud over den mindre Mand*, og som særlig i Øjeblikket kan faa Betydning i en uoverskuelig Fremtid, til Skade bl. a. for vore Landhaandværkeres Arbejdssikkerhed, nu da det muligvis gælder en Principforandring i Motorernes Karakter.

Saa ønskeligt et saadant Prøvearbejde altsaa vil være, saa er det dog Skolen umuligt at gennemføre det med de i Øjeblikket til dens Raadighed staaende Lokaler og Midler, og den vover derfor i nævnte Anledning at henvende sig til det høje Ministerium med indtrængende Anmodning om, at der til et Arbejde som det nævnte maa blive bevilget Skolen en Sum en Gang for alle af 5,000 Kr. til Indretning af et forsvarligt og paalideligt Prøvearrangement. Et Udkast til et foreløbigt Prøveprogram vedlægges, og en nærmere Redegørelse for de 5,000 Kr.s Anvendelse følger vedlagt.

Endnu skal jeg oplyse, at Fagskolen allerede efter de faa Maaneder, i hvilke den har virket, kan konstatere, at den Vejledning, den kan give Haandværket og den mindre Industri, viser sig som i høj Grad tiltrængt, og at det her kommer den til gode, at Skolens Direktør, Ingeniør Gunnar Gregersen, i et Tidsrum af snart 4 Aar paa Fællesrepræsentationens Foranstaltning og paa dens Vegne, for at sikre saavel Statskassen som Laanerne, har udført forskellige Arbejder for Statslaanefondens Maskinanskaffelser. Fagskolen tør derfor siges at være særlig godt kendt med de Forhold, til hvis Fremme de ovenfor nævnte Undersøgelser skulle udføres.

Da man kan tiltræde de i Andragendet fremsatte Udtalelser om Nyttens af et Prøvearrangement som det i Andragendet omhandlede, og da den søgte Sum, 5,000 Kr., efter Ministeriets Skøn maa anses for passende, har man foreslaaet Beløbet optaget paa Finansloven for 1909—10 som Tilskud een Gang for alle.

Til II. A. 14. Samme Beløb som for Finansaaret 1908—09.

Til II. A. 15. Samme Beløb som for Finansaaret 1908—09.

Til II. A. 16. Samme Beløb som for Finansaaret 1908—09, jfr. Lov Nr. 59 af 22. Marts 1907 § 1, 2det Stykke.